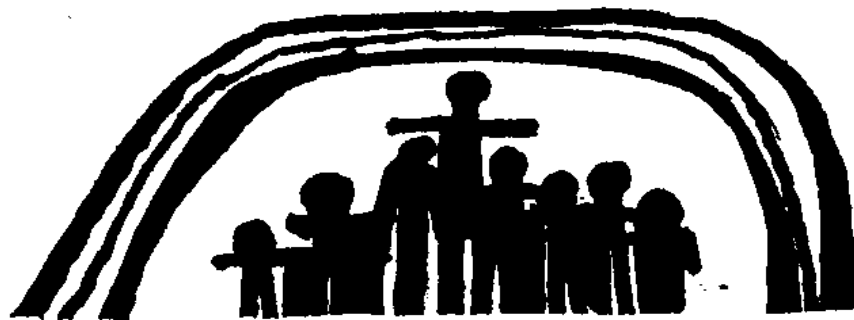

Diaconale thema-avond

2008 - 2009

Dienen uit genade

Dienen uit genade

- a. met diaconaal besef
- b. met pastorale raakvlakken
- c. en met missionaire effecten

Laat ik met een raadsel beginnen:

Welk woord hoort in de volgende reeks niet thuis?
Dienen, helpen, zorgen voor, omzien naar elkaar.

Al die woorden: dienen, helpen, zorgen voor, omzien naar elkaar, hebben iets gemeenschappelijks.

Ze geven allemaal aan dat je iets doet voor de ander.

Maar één woord heeft iets **speciaals**.

Dat zie je vooral als je het in relatie tot God bekijkt:

- ik dien God
- ik help God
- ik zorg voor God
- ik zie naar God om.

Je merkt wel dat het eerste kan, en de andere drie niet.

In relatie tot God is het duidelijk dat je de ondergeschikte bent.

Je dient God en daarbij acht je Hem hoog.

Als je het hebt over “Ik dien de ander”, zit daar dan ook niet die betekenis achter van onderschikking en de ander hoogachten?

Ik weet wel dat we de woorden, dienen, helpen, zorgen voor, omzien naar elkaar, doorelkaar gebruiken. Maar met het woord **dienen** druk je toch iets speciaals uit.

Want bij **dienen** maak je jezelf ondergeschikt.

De ander of de anderen komen eerst.

Jij zet je voor hen in; desnoods sloof je je voor hen uit.

De dienende Martha.

We kennen haar wel, wat een dienstbaarheid straalde zij uit!

Jezus kwam op aarde om te dienen. Hij waste eens de voeten van zijn discipelen.

Hij deed dat onzelfzuchtig. Hij offerde zichzelf op en toonde daarin Zijn liefde.

Mensen die dienen hebben vaak hun eigen reden om het te doen.

Vaak dienen mensen om te verdienen.

Ze dienen om er zelf beter van te worden:

- meer aanzien
- een goed gevoel
- recht op een goede plaats in de hemel
- en vul maar in.

Veel religieuze mensen dienen eigenlijk om te verdienen.
Veel religies zijn in wezen ik-gericht. Je dient je god om er beter van te worden.
Jouw goede gedrag geeft recht op een goede toekomst!
Dergelijke religies sluiten dan ook naadloos aan op de egoïstische aard van de mens.
Je krijgt iets terug voor wat je doet.

Christenen daarentegen constateren bij zichzelf ook wel die egoïstische aard, terwijl ze wel weten dat Christus **alles al voor hen heeft** verdiend. De erfenis ligt klaar.

Martha en Jezus, zij dienden beide maar wel heel verschillend.
Wat waren hun motieven, welke doelen streefden zij na?
Het dienen, zoals Jezus deed, is sowieso onnavolgbaar.
Maar **elkaar** dienen, dat kan. (Gal. 5:13 NBV en 1 Petr. 4:10 e.v. NBG51)

Wat God vraagt, dat maakt Hij mogelijk:

- God geeft, opdat wij doorgeven.
- God schenkt genade, zodat wij barmhartig kunnen zijn.
- God geeft alles, opdat wij vul maar in.

Puttend uit de genade kunnen we God en de naaste dienen.
Genade is een cadeau dat mag worden uitgepakt.
Genade opent ogen, oren en harten.

Dienen uit genade

a) met diaconaal besef

“In feite houd ik slechts zoveel van God als ik houd van degene die ik het minste liefheb”.
“In feite dien ik slechts God zoveel als ik die ander dien die ik niet graag mag”.

Twee doordenkertjes.

De eerste is een citaat dat voorkomt in het boek “Genade, wat een wonder!” van Philip Yancey.

De tweede heb ik naar analogie van de eerste geformuleerd. (denkend aan Math. 25)

Jezus ging om met hoeren en tollenaars. Hij had ook juist dit soort zondaren lief. Dat zag je aan Hem. Niet voor niets werd hij “een vriend van zondaren” genoemd. Wat zegt dit ons? Is Hij ook hierin ons tot een voorbeeld?

Jezus is onnavolgbaar. Kijk alleen maar naar de Bergrede; daarin leert Hij ons zoveel wat we eigenlijk niet kunnen opbrengen. Vijanden liefhebben, zachtmoedig zijn, enz. Ook het voorbeeld in Zijn dagelijkse omgang met mensen, met paria’s e.d. is voor ons niet na te doen. Het inspireert wel, maar het zo liefdevol doen als Jezus, dat lukt ons niet.

Maar waarom dan die oproep om Hem na te volgen en ons door Hem te laten leiden?

Een beginnend antwoord:

Pas als je je klein voelt, dan ontdek je Zijn grootsheid.

Pas als jouw zelfgenoegzaamheid is afgebroken, komt er ruimte voor verwondering over Zijn genade. Dat geeft, op het moment als het er op aankomt, **ontspanning en zet aan tot inspanning**.

Ontspanning:

Jezus heeft **alles** al gedaan. Niet alleen Zijn dood is onze dood, maar ook Zijn gaan naar de hoeren en de tollenaars staat op onze naam. **Het is een wonderlijke ruil**.

Wij zijn gerechtvaardigd en geheiligd door Hem. Alles wat we hadden moeten doen, onze schuld betalen en leven tot Zijn eer, dat heeft Jezus voor ons gedaan.

Aanzet tot inspanning:

Als kind wil je graag je vader of moeder nadoen. “Ik ook”, zeg je dan!

Als kleintje zie je tegen je ouders op, je bewondert hen, en je wilt graag doen wat zij ook doen. “Ik ook”, zelfs al kost het veel inspanning.

Je leeft, je wilt verder, je wilt groter worden, je wilt groeien, je spant je in.

Bij het ouder worden, wordt het leveren van een inspanning meer berekenend.

Wat heb ik eraan en wat levert het op? Is het gezond en leuk?

Als er iets te winnen is, dan wil je je meestal wel inspannen.

Zou Paulus ons daarom het voorbeeld van die wedren hebben gegeven?

Geloven vraagt weliswaar om een inspanning, maar in een estafettewedstrijd die eigenlijk al gewonnen is, is de grote druk er wel af. Je rent, met vallen en opstaan.

Wetend dat het publiek je van alle kanten bemoedigt. God, de engelen en al de heiligen in de hemel kijken toe hoe jij je inspant. Geweldig, niet waar?

Jezus kwam op aarde om te dienen.

Hij werd genoemd: De dienstknecht des Heeren.
Hij diende ons op een onvergelykbare manier.
En Hij deed het alleen.
Hij ging er alleen voor.
Vooral daar op Golgotha.

Doordat Hij het alleen deed, hoeven wij het niet meer alleen te doen.
Wij ontvangen telkens nieuwe kracht. De Heilige Geest woont in ons.
Wij zijn als christenen aan elkaar gegeven.
Samen met alle heiligen mogen we Hem verheerlijken door te dienen.

Hij was met ontferming bewogen. Met liefdevolle ogen keek Hij naar de massa.
Hij was barmhartig, en in de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan liet Hij zien hoe ver dat kan gaan.
Dit om ons te doen beseffen waar het in wezen om draait.

Diaconaat doet beseffen dat we:

- elkaar mogen dienen
- met liefdevolle ogen naar elkaar omzien
- barmhartig reageren op hulpvragen

Dienen uit genade

b) met pastorale raakvlakken

Bij christenen komt God op de eerste plaats.
Hem willen ze dienen, Hem willen ze verheerlijken.

Als kind van God geef je God de eerste plaats
Maar er gebeurt meer. Je gaat mensen zien als schepselen waarmee God Zijn bedoeling heeft.
Was je eerst ik-gericht (zoals alle baby's ik-gericht zijn), na geloofsgroei laat je dat langzaam los. Je gaat anderen uitnemender achten dan jezelf.

Ons leven is dynamisch, een leven van vallen en opstaan.
We vallen nogal eens terug.
Terug naar het egoïsme.
God vervaagt dan in ons leven, of het kan zelfs zo ver komen dat we God als ons hulpje gaan beschouwen. Hij moet ons een fijn leven geven. Daar hebben we recht op! Enzovoort.
Vallen, opstaan, en gecorrigeerd worden!
We blijven ermee bezig.

Wie verwonderd is over de genade wil graag dienen.
“Als je hart smelt vanwege Christus ‘offer en als je beseft, dat Hij in jouw plaats de hele wet heeft vervuld, dan ga je ernaar verlangen in denken en doen op Hem te lijken”.(Citaat van Tim Keller)

Andersom geldt uiteraard dat als je **niet** warm loopt voor Christus, dat dan je motivatie om er voor anderen te zijn, zal afnemen.
Dus de relatie met Christus is van directe invloed op de relatie die je met anderen hebt.
Hier raken pastoraat en diaconaat elkaar.

Dienen uit genade

c) met missionaire effecten

Val je op als je dient?
Merkt de omgeving dat jij christen bent, vanwege jouw hulpvaardigheid?
Verspreid jij de geur van Christus?

Er is een liedje: “Wij zijn op de wereld om elkaar, om elkaar, te helpen, nietwaar? “
Veel mensen helpen inderdaad elkaar.
Als we alleen al letten op het aantal hulporganisatie als: Het Rode Kruis, Artsen zonder Grenzen, Humanitas, Amnesty International, De Hartstichting, De Verre Naasten, ZOA, Dorcas, dan zijn er minstens zoveel algemene als christelijke organisaties.
Als christen val je in onze tijd niet snel op door je hulpvaardigheid, want niet-christenen helpen ook en doen het soms beter.

Er is een tijd geweest dat dat anders was. De eerste christelijke gemeente viel op, en ook tijdens epidemieën als de pest en de Spaanse griep vielen christenen op omdat zij met gevaar voor eigen leven anderen bleven helpen.
Tegenwoordig wordt veel ‘hulp en zorg’ door diverse organisaties uitgevoerd.
Christelijke organisaties doen mee, maar worden vooral gedragen door de eigen achterban.

Niet-christenen hebben er niet zoveel mee.

Of zou dat toch anders liggen?

Zou het werk van b.v Dorcas en ZOA een gevoelige snaar kunnen raken bij niet-christenen?

Zijn we aantrekkelijk als we dienen?

Ofwel: Heeft ons dienen een missionair effect?

Jezus waste – onder protest – de voeten van Zijn discipelen.

Jezus kwam om te dienen, maar dat werd niet altijd begrepen.

Jezus' handelen riep nogal eens weerstand op.

Als we de geur van Jezus verspreiden, dan kan dat ons ook treffen.

Niet iedereen is van die geur gediend.

We leven in een wereld die gist.

Er zijn schapen en bokken.

Dus we mogen verschillende reacties verwachten.

Maar wat is het mooi als er iemand door ons doen, door ons dienen, getrokken wordt.

Laten we daarom dan ook Zijn licht doorgeven, als een stad op de berg en als een licht op een kandelaar.

Hoe? Door in alle nederigheid dienstbaar te zijn, zoals Jezus dat deed.

Bij Jezus kwam Zijn Vader op de eerste plaats. Hij gehoorzaamde Zijn Vader uit liefde.

Dienen uit liefde is dienen uit respect.

De ander uitnemender vinden dan jezelf .

Daar gaat iets van uit.

Dat heeft effect!

Tim Keller, de bekende predikant te New York, zei eens in een interview:

“Gelovigen houd ik in mijn preken niet alleen de morele regels voor. Ik maak hen in de eerste plaats duidelijk dat ze op het Evangelie moeten vertrouwen. Pas als je hart smelt vanwege Christus' offer en pas als je beseft dat Hij in jouw plaats de hele wet heeft vervuld, ga je ernaar verlangen in denken en doen op Hem te lijken.

En de niet-christenen? Die leren zo op een andere manier aan te kijken tegen oneerlijkheid, egoïsme, geldzucht, hoogmoed. Veel New Yorkers denken dat christendom wettisch en moralistisch is en daarin niet verschilt van de Islam en het orthodox jodendom. Daarom moet ik uitleggen dat er een geloof bestaat dat ze helemaal niet kennen. Genade maakt christenen nederig in plaats van farizeïsch”.

Wie oog heeft voor de genade, verlangt ernaar om op Jezus te gaan lijken.

In denken en in doen.

Merk je daar al iets van, bij jezelf en bij anderen?

Dienen uit genade, is ook dienen in moeilijke omstandigheden.

Juist ook met het oog op de toeschouwers.

Kaarslicht valt het meest op in het pikkedonker.

Op een gevaarlijke plek een onbekende helpen, en hem een lift geven naar de herberg, dat blijft verbazen.

En wij?

Dienen heeft alles met je relatie met Christus te maken.

Als je merkt dat bij jou de **wil** ontbreekt om je voor anderen in te zetten en om je dienstbaar te maken, dan zou het wel eens kunnen zijn dat je te weinig of geen juiste voeding krijgt om verwonderd te blijven over de genade om dat om te zetten in daden. Als jouw relatie met Christus zijn glans verliest, dan kun je daarover met elkaar en je ouderling in gesprek gaan, om elkaar toe te rusten en datgene aandragen wat jouw verhouding met God kan en zal vernieuwen.

Het kan ook zo zijn dat je wel wilt, maar je niets doet. Misschien kom je er onvoldoende aan toe, het lukt niet, je **kan** het niet, je gaven liggen elders of je vindt het maar lastig.

Als je een dergelijk gevoel hebt van ‘ik wil wel, maar ik doe eigenlijk te weinig’, dan kun je daarvoor terecht bij elkaar en je diaken. Coach elkaar en help elkaar een oplossing te vinden die bij je past.

Je weet wel dat we aan elkaar gegeven zijn om elkaar aan te vullen.

We vormen een gemeenschap, die door God apart is gezet, met de oproep om er voor elkaar te zijn, te begrijpen, te dienen, te verstaan en te herstellen.

Daarom ook deze thema-kringavond, om met elkaar door te spreken hoe we elkaar en anderen kunnen dienen.

Soms denken we: “Als ik eerst maar, dan kan ik pas”. Bedenk dan dat zaken als dienen en gerechtigheid ook belangrijk zijn voor God. Hij zal ons helpen. Al heb je maar 5 broden en 2 vissen, net zoals de discipelen, dat is voor God geen probleem. Hij voedt er een menigte mee.

Wat zegt de bijbel?

In Gods woord wordt heel duidelijk wat we kunnen doen om elkaar te dienen, waarom dat belangrijk is en welke effecten het heeft.

Lees maar eens in Efeze 4:15. Christus is de basis (het hoofd) voor alles wat we doen. En wat moeten we doen? Vers 25-32. Of denk aan Mattheus 25:31-46: Naasteliefde maakt ons tot rechtvaardigen. God beloont ons naar onze daden (Rom 2:6; Mat 16:27; Op 20:13; Op 22:12), ja zonder daden geen geloof (Jac 2:14-26). Praatjes vullen geen gaatjes (1 Joh 3:18). Ook gerechtigheid is een belangrijk thema. Lees Micha 6:8.

Dien zonder aanzien des persoons (Lucas 10:25-37), en niet alleen als je er zelf ook wat aan hebt (Lucas 6:27-38, Mat 6:1-3). God beoordeelt jou zoals jij anderen beoordeelt.

Ons handelen wordt bewerkstelligd door God (Ef 2:10), ter ere van God (Filipenzen 2:1-18). Ook niet-christenen zullen dan God gaan loven (Mat 5:16, 1 Petrus 2:12).

Stellingen

Genade maakt het dienen gemakkelijk.

Het dienen van elkaar is uitwisseling van genade.

Door dienen wordt genade toegeëigend.

Dienen verlost je min of meer van je ik-gerichtheid.

Dienen, beleefd vanuit de genade, is een missionaire activiteit.

Alles wat je hebt en alles wat je bent, dat alles is genade.

Als je geen tijd hebt voor anderen:

- moet je tijd maken
- moet je i.p.v. Tijd, maar geld geven
- is dat ook goed (je leeft immers uit genade)

Gespreksvragen

Dienen uit genade

1. Raak je dagelijks zo onder de indruk van de genade, dat er elke dag wel een moment ontstaat dat je wilt dienen?
2. Is de beleving van genade een gezamenlijke drijfveer om te dienen?
3. Hoe staat onze gemeente bekend op het diaconale vlak?
4. Welke bijbelse persoon (buiten Jezus om) heeft zo dienstbaar geleefd dat het jou nu nog inspireert?
5. Wat voor factoren bemoeilijken het voor je om te dienen? Hoe zou je daar mee om kunnen gaan?

Gaven en noden

Dien elkaar met je gaven. Je “rijkdommen” die God Zelf je gegeven heeft. Zo vier je het feest van bevrijding als gemeente. God geeft dus zowel een reden voor het vieren van feest, als de mogelijkheden tot het vieren van feest. Het is dus wel nodig te weten wàt je gaven zijn. Alleen als je je eigen gaven kent, kun je ze ook inzetten voor het vieren van het feest als gemeente.

Wat zijn de gaven die je kunt hebben?

Enkele voorbeelden:

- je bent handig in huishoudelijke klusjes
- je hebt veel levenswijsheid
- je hebt veel inzicht in de bijbel
- je bent handig in het repareren van fietsen e.d.
- Je hebt aanleg voor tuinieren
- je hebt een auto
- je hebt geld
- je hebt economisch inzicht
- je kunt goed met computers omgaan.
- Je weet veel van uitkeringen etc.
- je bent erg gastvrij
- je kunt met jeugd omgaan
- je kunt makkelijk contact leggen
- je hebt een luisterend oor
- je hebt inzicht in psychische moeiten
- je hebt veel geloofsinzicht
- je hebt veel vrije tijd
- je kunt troosten, enz. enz.

Om goed feest te kunnen vieren, is het ook nodig te weten welke noden er zijn in je eigen leven of in het leven van je broeder of zuster. Noden die het feest kunnen bederven. Juist dan moeten we als gemeente onze gaven voor elkaar inzetten.

Welke noden kunnen er zijn?

Enkele voorbeelden (vergelijk eens met hierboven):

- een lamp die kapot is
- je wilt graag eens praten over problemen met de opvoeding
- een onverzorgde tuin bederft je plezier.
- Je hebt geen vervoer
- je kunt niet rondkomen met je loon
- je legt moeilijk contact
- soms heb je opvang voor kinderen nodig
- je hebt soms een adres nodig om even “bij te tanken”
- of om even met iemand te praten over je geloof
- je psychische nood klagen
- je bent eenzaam
- je hebt relatieproblemen
- enz, enz.

Om gaven en noden bij elkaar te brengen is omgang met elkaar noodzakelijk. Alleen zo kunnen we elkaar helpen.

Vragen:

1. Welke gaven heb jij? Welke noden heb jij? Vertel ze elkaar. Kun je als kring zo voor elkaar zorgen? (Als de gaven of de noden de kring 'ontstijgen', kijk dan breder: de wijk, de kerk. Breng zo nodig een WCP'er of diaken op de hoogte.)
2. Is er op een kringavond genoeg gelegenheid om elkaar op de hoogte te houden van gaven en noden? (bv tijdens de maaltijd of gebed)
3. Bid je voor elkaar?
4. Kun je mensen bedenken uit de kerk (die wellicht niet op een kring zitten) die wel extra hulp of aandacht kunnen gebruiken? Bedenk een aantal concrete dingen die je kunt doen, en zet die in je agenda. Denk bijvoorbeeld aan: een kaartje sturen, iemand bezoeken (of vaker, via bezoekrooster), iemand rijden naar de kerk (rijrooster), post uit de postvakjes bezorgen, gasten aanspreken in de kerk, iemand financieel steunen.
5. Zijn er taken in de kerk waar je je gaven voor in kunt zetten? (commissies, teams; er zijn altijd vacatures! Overleg zonodig met een diaken. Kijk ook op de vacaturebank¹ op www.oosterparkkerk.nl.

Dienstbaar in de buurt

Behalve binnen de kerk, kun je ook dienstbaar zijn buiten de kerk. Dit kan op individuele basis, maar ook als groep. Je kunt bijvoorbeeld eens met de hele kring iets voor een ander doen. Erg leuk om te doen, en je krijgt wellicht de smaak te pakken.

1. Bedenk voor jezelf voor welke organisatie of doelgroep je je wel zou willen inzetten.
2. Bespreek met elkaar of je als kring ook een diaconale actie zou willen doen.

Als je als groep aan de slag wilt, denk dan eens aan

- Stichting Present (<http://www.stichtingpresent.nl/>). Present brengt vraag en aanbod bij elkaar, in uw/jouw buurt. Je kunt bv bij iemand een vloer moeten leggen, de tuin aanharken, koken voor zwervers bij het Leger des Heils, enzovoort. Het gaat in eerste instantie om een eenmalige actie, maar mocht het bevallen, dan kun je je natuurlijk inschrijven voor een nieuw project. Present komt graag eens langs op een kringavond om meer te vertellen. Contactpersoon binnen de OPK: Megan van Mill
- De Voedselbank (www.meerdanvoedselalleen.nl), bv via een maandelijkse supermarktactie (bezoekers van een supermarkt vragen om iets meer te kopen voor de voedselbank).

Als je individueel aan de slag wilt, denk dan eens aan:

- Stichting HiP (Hulp in Praktijk) (www.stichtinghip.nl). HiP brengt vraag en aanbod bij elkaar, in uw/jouw buurt. Help je buurman met de tuin, met invullen van formulieren of de belastingaangifte, een schilderklus, een lamp vervangen, enz.
- De voedselbank (www.meerdanvoedselalleen.nl). Zet je in bij de screening/intake, het maken en uitdelen van voedselpakketten, koffie schenken, zoeken naar voedsel (winkels en bedrijven bij langs gaan), het rondbezorgen van sommige pakketten of een supermarktactie
- Stichting Kuria (hospice voor palliatieve zorg). Vrijwilligers helpen bij de zorgverlening, maken het huis schoon, doen boodschappen, koken. Ook begeleiden ze bewoners naar het ziekenhuis, de markt, de winkel of tijdens zo maar een wandeling.

¹ Het kan zijn dat de informatie op de website niet is bijgewerkt. Ook hier zoeken we hulp!

Je kunt ook aan de slag als buddy, bij mensen in hun thuis-situatie:

De buddy's zijn er voor mensen die vaak ongeneeslijk ziek zijn. Wie om een buddy vraagt, heeft meestal kanker in een vergevorderd stadium en staat er emotioneel alleen voor. Een buddy is een maatje, een metgezel. Hij of zij gaat een kameraadschappelijke relatie aan met de zieke medemens. Iemand met een eigen levensverhaal, die daarover wil praten of juist eens even afgeleid wil worden.

- Amsterdammers helpen Amsterdammers (AHA) (<http://www.aha-dienstverlening.nl>). AHA is een christelijk inloophuis waar medewerkers actief zijn uit verschillende kerken. Zij zijn voortdurend op zoek naar gemotiveerde vrijwilligers die een hart hebben voor de doelgroep van dak- en thuislozen en voor hen die in de buurt van AHA wonen of verblijven.

Dienstbaar naar de wereld

Behalve de medemens om de hoek, is er de medemens op afstand.

1. Bedenk eens wat je kan doen voor mensen buiten Amsterdam, en deel dat met elkaar.

Denk bijvoorbeeld eens aan:

- gebed (vrede, zegen op hulpwerkzaamheden)
- steunen of werken bij een organisatie die zich inzet voor anderen
- het sturen van een kaartje naar vervolgte christenen (zie Open Doors, www.opendoors.nl)
- het sponsoren van een kind (Compassion, www.compassion.nl)
- collecteren voor een organisatie (bv. ZOA), of een financiële actie opzetten. Je laten sponsoren bij een activiteit (bv. Zoals Erik Tange voor Tear (http://www.tearfund.nl/Page/sp25/ml1/from_sp_id=6/nctrue/system_id=202/so_id=97/Index.html))

Dienstbaar met je consumpties

De aarde bevat genoeg rijkdommen voor iedereen. Toch is er een groot verschil tussen rijkdom en armoede; zijn er gezonde en ongezonde leefomgevingen. Dit wordt mede bepaald door ons individuele consumptiegedrag.

Bv: Een beest moet gemiddeld vier kilo graan eten om een kilo vlees aan te maken. In het geval van rundvlees is dat zelfs acht kilo. Kippen fokken is efficiënter. Twee kilo graan levert 'al' een kilo kippenvlees op. Gemiddeld genomen is voor de productie van een *kilo vlees* 100 keer meer water nodig is dan voor de productie van een *kilo graan* of groente. Als je (veel) vlees eet, blijft er niet genoeg voedsel over voor arme mensen om te eten. Ook worden dieren in de bio-industrie niet altijd goed behandeld en slecht of ongezond gevoed, wat ook onze gezondheid kan schaden.

Voor de kleding die je draagt, hebben kinderen wellicht moeten werken als slaven. Hebben katoenboeren geen eerlijke prijs gekregen, zijn akkers chemisch bespoten met alle gevolgen voor de gezondheid van de plaatselijke bevolking en het milieu. Idem voor levensmiddelen, met als extra risico dat niet alleen de boer, maar ook jijzelf er ziek van kunt worden.

Met schoonmaakmiddelen of medicijngebruik (bv de pil) verontreinigt je het (riool)water, wat uiteindelijk een risico vormt voor de drinkwatervoorziening of het milieu.

Als je onnodig auto rijdt, vliegt, of voedsel of producten uit verre landen koopt (die producten moeten over lange afstand vervoerd worden) belast je wellicht onnodig het milieu.

Met het geld dat je je bank geeft, worden ws. beleggingen gedaan in bedrijven die in wapens handelen, kinderarbeid toestaan, slecht voor het milieu zorgen, enz.

De cosmetica die je gebruikt zijn vaak getest op dieren, en bevatten ook weer grondstoffen die niet eerlijk ingekocht zijn.

En dan de mijnbouw voor de grondstoffen van consumentenelektronica (mp3-spelers, spelcomputers, telefoons, enz). In elke fase van de keten, van mijnbouw en productie tot afvalverwerking, komen we grove milieuvervuiling tegen en schendingen van mensenrechten. Die onderdelen komen allemaal terecht in onze mobiele telefoons. Telefoons worden in elkaar gezet in fabrieken in Thailand, Mexico en China waar mensen vaak voor minder dan 2 euro per dag moeten werken. Bovendien bevat iedere mobiel meer dan 30 verschillende metalen, zoals goud, koper, kobalt, tin, palladium en nikkel. In veel gevallen is de mijnbouw een ramp voor het milieu, het drinkwater en de mensen zelf. In de kobaltmijnen in Congo zijn naar schatting tienduizenden kinderen werkzaam, en zijn de lonen extreem laag. Voor de palladiummijnen in Zuid-Afrika worden hele dorpen verdreven zonder compensatie omdat de grond opgekocht is door een Europees mijnbouwbedrijf.

Ook zijn bepaalde grondstoffen de oorzaak van (burger)oorlogen. Bloeddiamanten dus, maar bv tantalium (coltan), een grondstof voor veel electronica, is ook veel geld waard.

Rivaliserende rebellengroepen vanuit vooral Rwanda en Uganda exploiteerden Coltan om een bloedige oorlog mee te financieren. Deze tweede Congolese oorlog, ook wel Afrika's wereldoorlog genoemd duurde van 1998 tot 2003 en koste 3,8 miljoen mensen het leven, een zelfde aantal zijn gevlucht. Volgens Human rights watch is er een directe link tussen de exploitatie van grondstoffen in de DRC en deze oorlog.

1. Denk met elkaar na over de vraag wat je kunt doen aan je consumptiepatroon zodat anderen (of jezelf) daar niet de dupe van wordt.

Denk bijvoorbeeld aan

- Fair Trade producten (eerlijke handel, geen slavenarbeid). Kijk eens op www.solidaridad.nl voor de mogelijkheden, goede en foute producten en winkels in de buurt. Denk aan het Max Havelaar keurmerk, koop bij de wereldwinkel (www.wereldwinkel.nl), koop tweedehands. Koop je spijkerbroek of trui bij www.nukuhiva.nl aan de haarlemmerstraat 36, of van bepaalde merken in andere winkels.
- Biologische producten (EKO-keurmerk). Niet omdat ze misschien lekkerder of gezonder zijn voor jou, maar omdat ze beter zijn voor het milieu bij de boer (meer biodiversiteit, meer genetische variëteit, gezonder voor de boer)
- Schoonmaakmiddelen van Ecover. (www.ecover.nl)
- Cosmetica van The Body Shop of Lush
- Eet geen of minder vlees (je hebt het niet nodig om gezond te kunnen eten); eet biologisch vlees.
- Doe bankzaken met een bank die handelt in eerlijke en duurzame producten. Bij voorbeeld de ASN-Bank (www.asn-bank.nl). Wil je weten hoe maatschappelijk verantwoord jouw bank onderneemt? Kijk dan op www.eerlijkebankwijzer.nl
- Teken petities, verzamel handtekeningen, enz., om producenten te dwingen over te stappen op eerlijke en duurzame productie. <http://makeitfair.org/take-action>
- Zoek op internet of jouw favoriete merk(en) ook een statement maakt mbt eerlijke handel, goede omgang met dieren, weinig milieubelasting, keurmerken enz, enz, zoals enkele hiervoor genoemde bedrijven wel hebben.

Disclaimer

De voorbeeldlijsten met bedrijven en organisaties zijn niet sluitend. Er zijn veel meer goede organisaties, doelen en dergelijke te noemen. Getracht is een aantal te noemen die voor Amsterdammers goed bereikbaar

zijn. Als je nog een goede aanvulling hebt gevonden, koppel die dan terug naar de diaconie. Wij hebben de lijst zorgvuldig samengesteld, maar we kennen niet alle organisaties even goed. Blijf dus alert of een genoemde organisatie wellicht minder positieve denkbeelden of ideologieën heeft, en meld dat aan de diaconie. Als u winkelt in een biologische winkel, let er dan op dat sommige producenten er een heidens wereldbeeld op na houden. Bv het merk 'Demeter', naar de Griekse godin Demeter, staat voor biologisch-dynamische landbouw (kortweg de bd-landbouw). De biologisch-dynamische landbouw houdt voor en tijdens het verbouwen van de gewassen in alle opzichten rekening met de invloeden vanuit de natuur en de kosmos op de landbouw. In de biologisch-dynamische landbouw gaat men ervan uit dat alle hemellichamen, zowel de aarde als de maan, de zon en zelfs de sterren invloed uitoefenen op de groei van de gewassen.

Genade is het genoeg van God
dat Hem ertoe brengt goede gaven
te schenken aan wie ze niet verdient.

Dienen begint vaak met de vraag:
Wat kan ik voor je betekenen?

Zonder God kunnen wij het niet.
Zonder ons wil God het niet.

In het leger van satan heerst de dienstplicht;
het leger van Christus bestaat uit vrijwilligers.

Wat jammer dat mensen geen problemen
kunnen ruilen.
Iedereen weet namelijk hoe hij die van een
ander moet oplossen.